

prima instanță: F. Dragan,
instanța de apel: T. Duca, S. Procopciuc, E. Grumeza

dosarul nr. 2ra-605/15

DECIZIE

27 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Elena Covalenco
Tamara Chisca-Doneva

examinînd recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Intermediar”,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni
„Intermediar” împotriva lui Valeriu Grosu cu privire la repararea prejudiciului material
și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2014, prin care a fost
respins apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Intermediar” și menținută
hotărîrea Judecătoriei Bălți din 10 decembrie 2013, prin care acțiunea a fost respinsă ca
fiind neîntemeiată și tardivă,

c o n s t a t ă:

La 13 august 2007, SA „Intermediar” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Valeriu Grosu cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a invocat că în baza contractului de locațiune nr. 12 din 01
decembrie 2003, SA „Intermediar” în calitate sa de locator i-a transmis lui Grosu
Valeriu cu calitate de locatar, contra plată, întreprinderea „Intermediar”, integral, ca
complex patrimonial unic cu suprafața totală de 32 834 m.p. și perimetrul de 5 040,4
m.p.

Conform procesului-verbal nr. 3 al ședinței Consiliului SA „Intermediar” din 12
decembrie 2003, la momentul încheierii contractului de locațiune Grosu Valeriu activa
în calitate de președinte al Consiliului SA „Intermediar” și în același timp activa și în
calitate de reprezentant al organului executiv al SRL „Interserval”, fapt ce se confirmă
prin semnăturile din contractul de locațiune.

Susține că conform p. 3.1 al contractului de locațiune, chiria a fost stabilită în
mărime de 5000 lei trimestrial, însă de fapt prețul real al chiriei pentru asemenea
tranzacții este de aproximativ 13 200 lei pentru o lună, respectiv, 36 000 trimestrial, iar
pentru perioada 01 noiembrie 2013 – 20 mai 2007, ce constituie 42 de luni și 20 de zile,
plata chiriei urma a fi în cuantum de 558 400 lei.

Însă, pînă în prezent conform contractului de locațiune Grosu Valeriu a achitat doar suma de 55 000 lei ce constituie suma de 5 000 pentru 11 trimestre, astfel, SA „Intermediar” suportînd un prejudiciu material în mărime de aproximativ 503 400 lei.

Consideră reclamantul că vinovat în cauzarea prejudiciului material este Grosu Valeriu, care a acționat contrar prevederilor art. 85 alin. (2), 86 alin. (1), 82, 83 alin. (1) și (2) al Legii privind societățile pe acțiuni, deoarece activînd în același timp în calitate de președinte al Consiliului SA „Intermediar” și în calitate de reprezentant al organului executiv al SRL „Interserval” pîrîtul a favorizat tranzacția în cauză în interese ce nu corespund intereselor SA „Intermediar”.

Solicită încasarea de la Grosu Valeriu în beneficiul SA „Intermediar” suma prejudiciului în mărime de 503 400 lei și a cheltuielilor de judecată.

La 11 noiembrie 2008, SA „Intermediar” a depus o cerere de concretizare a cerințelor, solicitînd încasarea de la Grosu Valeriu în beneficiul SA „Intermediar” suma prejudiciului material în mărime de 4 086 496 lei (f.d. 96 Vol. I).

Ulterior, la 08 decembrie 2008 SA „Intermediar” a depus o altă cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat încasarea de la Grosu Valeriu în beneficiul SA „Intermediar” prejudiciul material în mărime de 3 273 725 lei (f.d. 100 Vol.I).

Iar, la 29 aprilie 2009, SA „Intermediar” a mai depus o cerere, prin care și-a redus quantumul pretențiilor înaintate, solicitînd încasarea de la Grosu Valeriu în beneficiul SA „Intermediar” a sumei prejudiciului material cauzat în mărime de 503400 lei și a cheltuielilor suportate pentru achitarea taxei de stat în mărime de 15102 lei (f.d. 128 Vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 decembrie 2007, acțiunea a fost scoasă de pe rol.

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 iulie 2008, a fost anulată încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 decembrie 2008, și fixată cauza spre examinare.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 26 ianuarie 2010, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată și tardivă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 august 2010, a fost respins apelul declarat de către SA „Intermediar” și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06 aprilie 2011, a fost admis recursul declarat de către SA „Intermediar”, casată integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și restituită pricina spre rejudecare la Judecătoria Bălți.

Prin hotărârea Judecătoriei mun. Bălți din 10 decembrie 2013, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată și tardivă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2014, a fost respins apelul declarat de către SA „Intermediar” și menținută hotărârea primei instanțe.

La 26 ianuarie 2015, SA „Intermediar” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece în cadrul examinării cauzei instanțele judecătorești au aplicat și interpretat eronat normele de drept material și procedural iar concluziile expuse în hotărîre contravin circumstanțelor cauzei și înscrisurilor din dosar.

Menționează că deși conform deciziei pronunțate instanța de apel a menținut în vigoare hotărârea primei instanțe, decizia este argumentată prin faptul că în cadrul examinării cauzei nu au fost prezentate în original sau în copii autentificate, contractul de locațiune nr. 12 din 01 decembrie 2003 și procesul-verbal al ședinței Consiliului SA „Intermediar” nr. 3 din 12 noiembrie 2003.

În acest sens indică că deține în original toate înscrisurile ce se conțin în materialele cauzei, iar înscrisurile la care se referă instanța de apel au fost anexată la materialele cauzei încă în anul 2007, odată cu depunerea cererii de chemare în judecată cu respectarea prevederilor art. 122 alin. (2) CPC, în vigoare la acel moment.

În context, invocând prevederile art. 123 alin. (6) CPC, consideră că odată ce nici una dintre părțile procesului nu a pus la îndoială și nu a combătut veridicitatea înscrisurilor prezentate și anexate la materialele cauzei, instanța de apel nejustificat și cu încălcarea normelor procedurale în vigoare a recunoscut ca probe inadmisibile contractul de locațiune nr. 12 din 01 decembrie 2003 și procesul-verbal al ședinței Consiliului SA „Intermediar” nr. 3 din 12 noiembrie 2003.

Mai, susține că instanța nu a apreciat relevanța, veridicitatea și admisibilitatea fiecărei probe în parte, nu s-a expus asupra tuturor probelor în ansamblu, la legătura lor reciprocă și la suficiența acestora pentru soluționarea pricinii, și nu a reflectat în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele, încălcând astfel, prevederile art. 130 al. (3-4) CPC.

De asemenea invocă că instanța de apel a încălcat prevederile art. art. 123 alin. (6), 137 alin. (1), 183 alin. (1) și (2), 190, 118, 139, 357 și 373 CPC, și din motive nejustificate a respins cererea de apel, mai mult că materialele cauzei atestă incontestabil că Grosu Valeriu, care activa în același timp în calitate de președinte al Consiliului SA „Intermediar” și în calitate de reprezentant al organului executiv al SRL „Interserval” la încheierea contractului de locațiune nr. 12 din 01 decembrie 2003 a acționat ilegal, iar ca urmare a cauzat un prejudiciu material considerabil SA „Intermediar”.

Totodată, cu referire la prevederile art. 82 alin. (1), 85 alin. (1) și (2) al Legii privind societățile pe acțiuni susține că contractul de locațiune încheiat la 01 decembrie 2003 între SA „Intermediar” și SRL „Interserval” este o tranzacție de proporții cu conflict de interese, iar Grosu Valeriu care deținea funcția de director al SRL „Interserval” și ca acționar poseda 25 % din capitalul statutar al societății nu era în drept să participe la adoptarea hotărârii privind încheierea contractului de locațiune, or, Grosu Valeriu urma să anunțe membrii Consiliului SA „Intermediar” despre conflictul de interese și să părăsească ședința Consiliului pe perioada votării chestiunii date.

De asemenea, susține că instanțele ierarhic inferioare nejustificat au reținut tardivitatea acțiunii, deoarece curgerea termenului de prescripție a început din momentul în care SA „Intermediar” a aflat despre prejudiciul material cauzat, iar acest fapt a devenit cunoscut doar după rezilierea contractului de locațiune și înregistrarea rezilierii contractului la organul cadastral.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din materialele cauzei copia deciziei instanței de apel a fost expediată în adresa părților la data de 20 noiembrie 2014 și a fost recepționată de către

recurentul SA „Intermediar” la 24 noiembrie 2014, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 18, 20 Vol. III).

Dat fiind faptul că ultima zi a termenului de declarare a recursului este data de 24 ianuarie 2015 care este zi de sâmbătă, în condițiile art. 112 al. (2) CPC, care stabilește că dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat în următoarea zi lucrătoare, la caz fiind 26 ianuarie 2015.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 26 ianuarie 2015 în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu motivele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Înaintând acțiunea în judecată împotriva lui Grosu Valeriu, SA „Intermediar” a solicitat repararea prejudiciului material în mărime de 503 400 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea acțiunii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii și respingerii acesteia, ca fiind neîntemeiată și depusă tardiv, soluție care a fost menținută și de instanța de apel.

În susținerea concluziei care a format convingerea de a respinge acțiunea, instanțele de judecată, au reținut că decizia cu privire la darea în locațiune a patrimoniului SA „Intermediar” a fost luată și aprobată de votul unanim al organelor de Conducere a societății și nu personal de Președintele Consiliului de Administrare a Societății - Grosu Valeriu, iar la momentul luării deciziei cu privire la darea în locațiune a complexului patrimonial unic „SA Intermediar” urma să fie efectuată o verificare a modului de determinare a valorii de piață a bunurilor date în locațiune, obligație care nu poate fi imputată personal Președintelui Consiliului de Administrare al SA „Intermediar”, iar la semnarea contractului de locațiune nr. 12 din 01 decembrie 2003, directorul SA „Intermediar” nu a formulat careva obiecții.

La fel, instanțele inferioare, reținând faptul că contractul de locațiune este datat cu 01 decembrie 2003 iar cererea de chemare în judecată a fost depusă de SA „Intermediar” la 13 august 2007, au concluzionat că ultima a depus cererea de chemare în judecată și cu omiterea termenul general de prescripție prevăzut de art. 267 alin. (1) Cod civil.

Instanța de recurs constată că fiind, la soluționarea pricinii, stabilite pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei în fond, concluziile instanțelor de judecată și soluția dată în sensul respingerii acțiunii ca fiind neîntemeiată și depusă tardiv, sunt incorecte, circumstanță ce rezultă din interpretarea greșită a prevederilor aplicabile la caz, fapt ce impune casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

În favoarea concluziei enunțate instanța de recurs reține că, din materialele cauzei rezultă că în cadrul ședinței Consiliului SA „Intermediar” din 12 noiembrie 2003 în legătură cu situația economico-financiară grea a societății s-a hotărât a permite directorului societății - Hmarnî Iurie de a transmite în arendă încăperile SA „Intermediar” și a semna contractul de arendă (f.d. 7 Vol. I).

Tot materialul probator atestă că la 01 decembrie 2003 între SRL „Interserval”, cu calitate de locataș (f.d. 4 Vol. I) și SA „Intermediar” în calitate de locatar a fost întocmit contractul de locațiune nr. 12, obiectul contractului constituind transmiterea în posesiune și folosință, contra plată, întreprinderea SA „Intermediar” ca complex patrimonial unic amplasat în mun. Bălți str. Victoriei 51, cu suprafața de 32 834 m.p. și perimetrul de 5 040,4 m.p. pe un termen de 95 de ani (f.d. 4 Vol. I), iar la 27 aprilie 2004 Adunarea Generală a Acționarilor SA „Intermediar” a aprobat contractul de locațiune cu SRL „Interserval”, fapt ce se confirmă prin procesul-verbal al Adunării Generale al Acționarilor SA „Intermediar” din 27 aprilie 2004 (f.d. 106-108 Vol. I).

Ulterior, la 03 august 2004, contractul de locațiune a fost înregistrat la Oficiul Cadastral Bălți cu nr. 0300211547 și inclus în Registrul Bunurilor Imobile, iar în baza Actului de predare-primire din 17 august 2004, obiectul din str. Victoriei 51, mun. Bălți a fost transmis SRL „Interserval” (f.d. 109 Vol. I).

Conform art. 875 Cod civil, prin contractul de locațiune, o parte (locator) se obligă să dea celeilalte părți (locatar) un bun determinat individual în folosință temporară sau în folosință și posesiune temporară, iar aceasta se obligă să plătească chirie.

Iar în conformitate cu art. 876 alin. (2) Cod civil, contractul de locațiune a unui bun imobil pe un termen ce depășește 3 ani trebuie înscris în registrul bunurilor imobile.

Totodată, reieșind din prevederile art. 290 alin. (1) Cod civil, care indică că dreptul de proprietate și alte drepturi reale asupra bunurilor imobile, grevările acestor drepturi, apariția, modificarea și încetarea lor sînt supuse înregistrării de stat și art. 321 alin. (2) CPC, care statuează că în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobîndește la data înscrierii în registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege, instanța de recurs reține că regula conform căreia dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile se dobîndește din momentul înscrierii în registrul bunurilor imobile urmează a fi privită în context cu art. 290 Cod civil, și în cazul bunurilor imobile această regulă are un caracter imperativ, iar părțile unui contract nu pot deroga de la ea.

Raportînd prevederile legale enunțate la circumstanțele cauzei, instanța de recurs constată că deși, contractul de locațiune nr. 12 încheiat între SA „Intermediar” și SRL „Interserval” este datat cu 01 decembrie 2003, însă puterea juridică a acestuia a apărut la data de 17 august 2004, odată cu semnarea de către SA „Intermediar” și SRL „Interserval” a Actului de predare-primire a imobilului din str. Victoriei 51, mun. Bălți or, anume din această dată între părțile contractante au apărut drepturi și obligațiuni.

În susținerea opiniei date vine și pct. 2.1 al contractului de locațiune din 01 decembrie 2003, prin care s-a stabilit că termenul de locațiune este de 95 ani din momentul primirii întreprinderii conform actului de predare-primire, care este parte integrantă a contractului, pe cînd Actul de predare-primire a fost semnat la 17 august 2004 (f.d. 4, 109).

În aceste condiții, instanța de recurs conchide că acrul juridic menționat și-a produs efectele juridice din momentul primirii Întreprinderii conform actului de

predare-primire, respectiv, asupra litigiului din speță nu poate fi aplicată instituția prescripției extinctive prevăzută de art. 267 alin.(1) Cod civil.

Sub acest aspect, este evident că instanțele inferioare greșit au concluzionat, precum că cererea de chemare în judecată a fost depusă de către SA „Intermediar” cu omiterea termenului de prescripție, or, cum s-a menționat, dreptul SA „Intermediar” la acțiune a luat naștere și a început să curgă la 17 august 2004 în momentul transmiterii imobilului din str. Victoriei 51 mun. Bălți către locatașul SRL „Interserval” și a expirat la 17 august 2007, pe când cererea de chemare în judecată a fost depusă la 13 august 2007, respectiv, în interiorul termenului de 3 ani prevăzut de art. 267 alin . (1) CPC.

Deși, considerentele reținute mai sus sunt suficiente pentru a considera drept greșită soluția instanțelor de judecată în partea respingerii acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție, totodată, instanța de recurs, în susținerea acestei concluzii, reține incidența dispozițiilor art. 272 alin. (1) Cod civil, care indică că, termenul de prescripție extintivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Cu referire la prevederile enunțate, instanța de recurs reține că cursul termenului de prescripție pentru apărarea dreptului încălcat pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată pentru SA „Intermediar” a început să curgă din momentul adoptării de către Judecătoria Economică de Circumscripție a hotărârii, prin care a fost reziliat contractul de locațiune nr. 12 încheiat între SA „Intermediar” și SRL „Interserval”.

Or, doar o dată cu rezilierea contractului menționat prin hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 06 februarie 2008 și înregistrarea rezilierii acestuia la organul cadastral a fost posibil de apreciat mărimea prejudiciului cauzat SRL „Intermediar”, cât și despre dreptului său încălcat în rezultatul acestei tranzacții.

În același timp, instanța de recurs constată ca neîntemeiată și concluziile instanțelor judecătorești cu privire netemeinicia cerințelor SA „Intermediar” cu privire la repararea prejudiciului material.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține prevederile art. 50 alin.(3) lit. f) din Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134 din 02 aprilie 1997, care stabilește că adunarea generală a acționarilor hotărăște cu privire la încheierea tranzacțiilor de proporții prevăzute la art.83 alin.(2) și a tranzacțiilor cu conflict de interese ce depășesc 10% din valoarea activelor societății, conform ultimului raport financiar.

Potrivit art. 82 alin. (1) lit. a) al Legii privind societățile pe acțiuni nr. 1134 din 02 aprilie 1997, tranzacția de proporții este o tranzacție sau câteva tranzacții legate reciproc, efectuate direct sau indirect, în ceea ce privește achiziționarea sau înstrăinarea, gajarea sau luarea de către societate cu titlu de gaj, darea în arendă, locațiune sau leasing ori darea în folosință, darea în împrumut (credit), fidejusiune a bunurilor sau a drepturilor asupra lor a căror valoare de piață constituie peste 25% din valoarea activelor societății, conform ultimului bilanț.

Conform art. 83 alin. (1) și (2) din aceeași lege, decizia de încheiere de către societate a unei tranzacții de proporții se adoptă în unanimitate de toți membrii aleși ai consiliului societății dacă obiectul acestei tranzacții sînt bunurile a căror valoare constituie peste 25%, dar nu mai mult de 50% din valoarea activelor societății potrivit ultimului bilanț pînă la adoptarea deciziei de încheiere a acestei tranzacții, în cazul în care statutul societății nu prevede o cotă mai mică sau dacă au fost plasate valori

mobiliare conform art.82 alin.(1) lit. b). Hotărîrea de încheiere de către societate a unor tranzacții de proporții neprevăzute la alin.(1) se ia de adunarea generală a acționarilor.

Astfel, analizînd materialele cauzei prin prisma normelor de drept menționate, Colegiul constată că, în baza contractului de locațiune nr. 12 din 01 decembrie 2003, la data de 17 august 2012, SA „Intermediar” în persoana directorului Hmarnîi Iurie a transmis în posesie și folosință SRL „Interserval” în persoana managerului principal Valeriu Grosu, întreprinderea SA „Intermediar” integral ca complex patrimonial unic, amplasat în mun. Bălți, str. Victoriei 51 cu suprafața totală de 32 834 m.p. și perimetrul de 5 040,4 m.p. (f.d. 4).

Este de menționat că la momentul încheierii contractului de locațiune, managerul principal al SRL „Interserval”, Grosu Valeriu, deținea concomitent și funcția de președinte al Consiliului Societății „Intermediar”, ultimul participînd atît la ședința Consiliului Societății „Intermediar” din 12 noiembrie 2003, la care s-a votat unanim propunerea privind transmiterea în arendă a întreprinderii SA „Intermediar”, cît și la Adunarea Generală a acționarilor SA „Intermediar” din 27 aprilie 2004, la care s-a decis aprobarea contractului de locațiune nr. 12 din 01 decembrie 2003 încheiat între SA „Intermediar” și SRL „Interserval” (f.d. 7, 106-108).

De altfel, și prin răspunsul Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției al RM nr.15/41-1029 din 23 septembrie 2011, se atestă că fostul președinte al Consiliului de administrare al SA „Intermediar”, Grosu Valeriu, care la acel moment era director și fondator (cu cota de 25% din capitalul social) al SRL „Interserval”, a încheiat o tranzacție de proporții fără ca acesta să fi fost aprobată prin hotărîrea adunării generale a acționarilor SA „Inremediar” (f.d. 253 vol.II).

Circumstanțe menționate nu au fost negate și nici combătute de către intimatul Grosu Valeriu, respectiv nu se cer a fi dovedite.

Or, art. 123 alin. (6) CPC, direct indică că faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Astfel fiind, în speță se constată că tranzacția între SA „Intermediar” și SRL „Interserval” a fost încheiată cu conflict de interese, or cum a fost menționat, la momentul încheierii contractului de locațiune nr. 12 din 01 decembrie 2003, managerul principal al SRL „Interserval”, Grosu Valeriu, deținea în același timp și funcția de președinte al Consiliului Societății „Intermediar”, ceea ce denotă că contractul a fost încheiat cu dînsul însuși.

La caz, însă, este cert că, la încheierea unei astfel de tranzacții părțile urmau să țină cont de prevederile art. 85 alin. (1) și (2) al Legii privind societățile pe acțiuni nr. 1134 din 02 aprilie 1997, care indică că tranzacția cu conflict de interese este o tranzacție sau cîteva tranzacții legate reciproc referitor la care persoanele interesate: sînt în drept să participe la luarea deciziilor privind încheierea unor astfel de tranzacții; și pot, concomitent, avea, la efectuarea acestor tranzacții, interes material ce nu coincide cu interesele societății.

Persoană interesată în efectuarea de către societate a tranzacțiilor se consideră persoana care totodată este: acționar care deține de sine stătător sau împreună cu persoanele sale afiliate peste 25% din acțiunile cu drept de vot ale societății; sau membru al consiliului societății sau al organului executiv al societății; sau partener al societății în tranzacția dată sau în cîteva tranzacții legate reciproc; sau deținător al unei cote considerabile (peste 10%) în capitalul partenerului sau asociat al acestuia cu răspundere completă; sau reprezentant al partenerului societății în tranzacția dată sau în

cîteva tranzacții legate reciproc ori intermediar în aceste tranzacții; persoanele afiliate persoanelor specificate la lit.a), b), d), e), f).

Cu toate acestea, la încheierea tranzacției menționate rigorile normei citate nu au fost respectate, de altfel, cum nu au fost respectate nici prevederile art. 86 alin. (1), (3) și (6) din Legea suscitată, care indică că, orice tranzacție cu conflict de interese poate fi încheiată sau modificată de societate numai prin decizia consiliului societății, în cazul în care valoarea tranzacției nu depășește 10% din valoarea activelor societății conform ultimului raport financiar, sau prin hotărîrea adunării generale a acționarilor, în modul stabilit de prezenta lege și de statutul societății. Pentru luarea de către consiliul societății a deciziei privind încheierea tranzacției cu conflict de interese se cere unanimitatea membrilor aleși ai consiliului care nu sînt persoane interesate în ce privește încheierea tranzacției. Persoana interesată în efectuarea tranzacției date va trebui să părăsească pentru cîtva timp ședința consiliului societății sau adunarea generală a acționarilor la care, prin vot deschis, se hotărăște cu privire la încheierea acesteia. Prezența acestei persoane la ședința consiliului societății sau la adunarea generală se ia în considerare la stabilirea cvorumului, iar la constatarea rezultatului votului, se consideră că această persoană nu a participat la votare.

Raportînd la caz prevederile enunțate în coroborare cu cele stabilite, instanța de recurs conchide că, Grosu Valeriu, fiind persoana cu funcție de răspundere la SA „Intermediar” și concomitent director și fondator ai SRL „Interserval”, nu era în drept să participe la luarea deciziei cu privire la darea în locațiune a complexului patrimonial ai SA „Intermediar”, mai mult, era obligat să anunțe membrii societății despre conflictul său de interese în efectuarea tranzacției date și să părăsească pentru cîtva timp ședința consiliului societății la care, se hotărăște cu privire la încheierea acesteia.

Dimpotrivă, actele pricinii atestă că careva măsuri din partea lui Grosu Valeriu în sensul enunțat nu au fost întreprinse, prin ce ultimul a admis încălcarea evidentă a normelor imperative ale Legii privind societățile pe acțiuni ce reglementează încheierea de către societate a tranzacției cu conflict de interese și tranzacție de proporție.

Prin urmare, în rezultatul încheierii ilegale a contractului de locațiune nr. 12 din 01 decembrie 2003, întreprinderii „Intermediar” a fost adus un prejudiciul material considerabil.

Pentru acestea observații instanța de recurs reține prevederile art. 86 alin.(2) al Legii privind societățile pe acțiuni nr. 1134 din 02 aprilie 1997, care stabilește că pînă la luarea deciziei privind încheierea tranzacției cu conflict de interese, se va verifica respectarea modului de determinare a valorii de piață a bunurilor, conform art.76, de către: societatea de audit – în societățile care corespund unuia din criteriile prevăzute la art.2 alin.(2); comisia de cenzori – în societățile altele decît cele specificate la lit.a).

Iar art. 76 alin.(1) al aceleiași Legi, prevede că tranzacțiile societății, inclusiv cele legate de reorganizarea ei, de înființarea întreprinderilor afiliate, se efectuează pornindu-se de la valoarea de piață a bunurilor achiziționate sau înstrăinate, dacă actele legislative nu prevăd altfel.

Astfel, cum rezultă din prevederile contractului de locațiune prețul locațiunii era stabilit de 5 000 lei pentru un trimestru, sau 1 666 pentru o lună, ceea ce atestă că chiria era de numai 5 bănuți sau 0,05 lei pentru un m.p. lunar, pe cînd în realitate, conform certificatului nr. 081 din 14 decembrie 2007, cu privire la prețurile minime și maxime practicate pe piață de locațiune imobiliară din perioada respectivă în mun. Bălți, eliberată de agenția imobiliară de consalting SRL „Naxin”, prețul real în anii 2003

varia între 1,2-1,7 dolari m.p./lună pentru depozite și 2,4-2,7 dolari m.p./lună pentru oficii, respectiv în anul 2007 - 2,2-3,4 dolari m.p./lună pentru depozite și 4,8-5,9 dolari m.p./lună pentru oficii.

În aceste condiții, interesul direct al intimatului în încheierea tranzacției date este evident, atîta timp cît acesta culege roadele acestei devalizări a societății, pe care o conducea în calitate de Președintele al Consiliului SA „Intermediar” și care sunt calificate de către instanța de recurs ca încheierea tranzacției cu conflict de interese.

Din perspectiva motivelor invocate, instanța de recurs ajunge la concluzia că SA „Intermediar”, dispune de dreptul de a solicita repararea prejudiciului material cauzat în urma acțiunilor ilegale a lui Grosu Valeriu ce la caz s-a dovedit de a fi în mărime de 503400 lei.

Întru confirmarea acestei constatări, vin și dispozițiile art. 73 alin.(3) al Legii privind societățile pe acțiuni nr. 1134 din 02 aprilie 1997, care stipulează că persoana cu funcții de răspundere este obligată să acționeze în interesele societății și nu este în drept să participe la capitalul și/sau activitatea organizațiilor aflate în concurență cu societatea, cu excepția societăților afiliate, dacă prezenta lege, hotărîrea adunării generale a acționarilor sau decizia consiliului societății nu prevede altfel.

Conform art. 85 alin.(4) și (5) al aceleiași Legi, persoana interesată în efectuarea de către societate a unei tranzacții este obligată, pînă la încheierea ei, să comunice în scris interesul său organului de conducere al societății, de competența căruia ține încheierea unei astfel de tranzacții. Pentru neprezentarea sau prezentarea cu întîrziere a datelor arătate la alin.(3) și alin.(4), persoanele interesate în efectuarea tranzacțiilor de către societate răspund în conformitate cu legislația.

La fel și art. 86 alin.(7) din aceeași Lege prevede că, dacă consiliului societății sau adunării generale a acționarilor nu le erau cunoscute toate circumstanțele legate de încheierea tranzacției cu conflict de interese și/sau această tranzacție a fost încheiată prin încălcarea altor prevederi ale prezentului articol, consiliul societății sau adunarea generală este în drept să ceară conducătorului organului executiv al societății: să renunțe la încheierea unei astfel de tranzacții ori să o rezilieze; sau să asigure, în condițiile legislației, repararea de către persoana interesată a prejudiciului cauzat societății prin efectuarea acestei tranzacții.

Iar art. 74 alin.(1) și (2) lit. g), i), j) al Legii menționate, indică că, persoanele cu funcții de răspundere, în conformitate cu prezenta lege, cu legislația penală, contravențională și cu legislația muncii, răspund pentru prejudiciul cauzat societății. Persoanele cu funcții de răspundere ale societății poartă răspundere patrimonială și altă răspundere prevăzută de actele legislative dacă ele: au folosit bunurile societății în interes personal fie în interesul terților în care aceștia sînt interesați material în mod direct sau indirect; i) au încălcat ordinea încheierii tranzacțiilor de proporții și/sau tranzacțiilor cu conflict de interese; j) au admis încălcări, cu premeditare sau grave, ale altor prevederi ale prezentei legi sau altor acte legislative.

Astfel, în condițiile textelor evocate, se constată că pretențiile în speța dată au fost înaintate împotriva lui Grosu Valeriu, deoarece anume acesta la momentul încheierii tranzacției nr. 12 din 01 decembrie 2003 se afla în conflict de interese față de tranzacția respectivă și în competența acestuia, era obligația de a informa Adunarea generală a acționarilor despre conflictul său de interese la efectuarea tranzacției.

Totodată, instanța de recurs găsește întemeiate și pretențiile recurentului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, care urmează a fi admise integral.

La acest segment se vor reține prevederile art. 94 alin. (1) CPC din care rezultă că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată.

Reieșind din prevederile normei enunțate, se constată că SA „Intermediar” a suportat cheltuieli pentru judecarea pricinii în cauză în suma totală de 52 857 lei, ce constituie taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 15 102 lei (f.d. 12 vol.I), taxa de stat pentru depunerea a 2 cereri de apel - 22 653 lei (f.d. 209 vol.I, 240 vol.II), taxa de stat pentru depunerea a 2 cereri de recurs – 15 102 (f.d. 229 vol.I, 22 vol.III).

Față de cele ce preced și fiind cert că circumstanțele pricinii au fost constatate de către instanțele de judecată ierarhic inferioare, nefiind necesară verificarea suplimentară a căror-va dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și a emite o nouă hotărâre prin care a admite acțiunea SA „Intermediar” împotriva lui Grosu Valerii cu privire la repararea prejudiciului material.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

decide :

Se admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Intermediar”.

Se casează integral decizia Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2014 și hotărârea Judecătoriei mun. Bălți din 10 decembrie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Intermediar” împotriva lui Valeriu Grosu cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată se emite o nouă hotărâre prin care:

Se admite acțiunea Societății pe Acțiuni „Intermediar” împotriva lui Grosu Valeriu cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Grosu Valeriu în beneficiul Societății pe Acțiuni „Intermediar” suma de 503 400 (cinci sute trei mii patru sute) lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 52 857 (cinzeci și două mii opt sute cinzeci și șapte) lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate pentru plata taxei de stat.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Elena Covalenco

Tamara Chisca-Doneva